

Závěrečná zpráva o projektu

Grantový program Karlovarského kraje

Údaje o projektu

název projektu:

Záchranné mapování ovocných stromů Karlovarska

Evidenční číslo smlouvy: 00668/2013-00

program: Programy ochrany biodiversity

stručný popis projektu - Cíle projektu:

1. Rekonstruovat pravděpodobné složení odrůd v oblasti před 2.sv. válkou.
2. Pokusit se najít odrůdy regionálního původu.
3. Navázat kontakt s místními lidmi a propagovat ochranu starých stromů.

Údaje o organizaci

organizace: EC Meluzína RCAB číslo registrace MV ČR: VSC/1-16504/92R

adresa sídla: Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01

bankovní ústav a číslo účtu: 754594052/5500 IČO: 49752065

statutární zástupce: Ing. Martin Lípa

telefon ,e-mail (operativní spojení) : +420777086620, ec.meluzina@volny.cz

Údaje o osobě zodpovědné za realizaci projektu

jméno: Ing. Martin Lípa

korespondenční adresa: Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01

e-mail: ec.meluzina@volny.cz

GSM: +420 777086620

V Ostrově dne 28.11. 2013 razítko organizace:

podpisy statutárního zástupce a realizátora projektu.....

Realizace projektu:

Současný stav řešené problematiky:

Kmenné tvary ovocných stromů a jejich výsadby – sady a stromořadí spoluvytváří ráz krajiny Čech, Moravy a Slezska minimálně od 17. století a ve staré sídelní oblasti dokonce od vrcholného středověku. Teprve během 20. století se radikálně proměnili požadavky na ovocné stromy. Následkem toho se změnili i postupy v jejich pěstování. Staré ovocné stromy ale nadále přežívají v krajině kolem nás a mimo produkce ovoce zde plní celou řadu dalších funkcí.

Staré stromy ale postupně dožívají. Týká se to především stromů vysazených před 2. světovou válkou. Nejvíce životaschopných ovocných vysokokmenů je v současnosti cca 60 let starých a pocházejí z výsadeb v 50. letech 20. století.

Popis realizace projektu

1. Mapování ovocných stromů.

V roce 2013 většina ovocných stromů plodila velmi slabě nebo dokonce nepřinesla žádnou úrodu. Příčinou byla velká nadúroda v roce 2012. Staré stromy přirozeně tíhnou k alternaci sklizní. Výpadek v úrodě byl ještě zesílen velmi specifickým průběhem jara, léta i podzimu kdy se několikrát vystřídaly extrémně chladné a vlhké periody s periodami extrémně vysokých teplot.

Tato situace se velmi nepříznivě promítla do možností mapovat nové oblasti. Jako náhradní variantu v realizaci projektu jsme zvolili přeúčtování stromů vysazených v genofondových plochách. Alternace sklizní u mladých stromů je daleko méně výrazná a proto zde bylo k dispozici daleko více vzorků. Zároveň jsme podrobněji sledovali zajímavé odrůdy, které se dosud nedařilo určit. Zde jsme se věnovali sledování průběhu zrání v extrémních podmínkách roku 2013.

2. Ošetřování ovocných stromů a výsadby nových stromů starých odrůd.

Během roku 2013 jsme provedli dosadbu stromků v registrovaném významném krajinném prvku Alej u Boru. Tato alej byla registrována jako genofondová plocha pro záchranu starých odrůd. Na tomto stanovišti bylo také provedeno arboristické ošetření starých stromů včetně 3 vysazených před 2. světovou válkou.

Na ostatních plochách jsme prováděli dosazování jednotlivých stromů a drobná ošetření starších stromů dle aktuální potřeby. Výchovný řez několika desítek mladých stromů byl proveden v genofondové ploše v Dalovicích.

Aktivity nad rámec projektu

V průběhu července jsme navštívili akci spřáteleného LPV Oberes Vogtland v Riedelhofu poblíž Markneukirchen. Jednalo se o seminář zaměřený na záchranu starých odrůd třešní. Na semináři jsme prezentovali vzorky z genofondových ploch v Karlovarském kraji. Akce byla velmi dobře připravena a byla pro naši činnost velkým přínosem.

Mimo prostředků na praktickou činnost přímo v terénu se nám podařilo získat finanční krytí pro oborové setkání příznivců starých odrůd a výsadeb ovocných vysokokmenů.

Setkání bylo spojeno s testací vzorků, odbornými diskusemi, exkursí do genofondového sadu a ochutnávkou plodů.

V rámci setkání byla instalována výstavka cca 250 vzorků.

Dále jsme pro podzimní akci v Mariánských Lázních – slavnosti jablek dne 12.10.2013 - dodali 50 vzorků odrůd z našich genofondových ploch. Vzorky plodů byly doplněny panely o česko saských projektech na záchranu lučních sadů a tiskovinami vydanými naší organizací. Celkem 4 odrůdy jabloní a jednu odrůdu hrušní jsme měli k dispozici i v množství pro ochutnávky plodů.

Naše organizace připravila druhé přepracované vydání obecné metodiky pro sestavování záchranných sortimentů ovocných odrůd. Dále pro Český svaz ochránců přírody zpracovala záchranný sortiment odrůd jabloní.

Cíle projektu, které byly dosaženy:

1. Rekonstruovat pravděpodobné složení odrůd v oblasti před 2.sv. válkou.
2. Pokusit se najít odrůdy regionálního původu.
3. Navázat kontakt s místními lidmi a propagovat ochranu starých stromů.

Předpokládané výstupy projektu, které byly dodrženy.

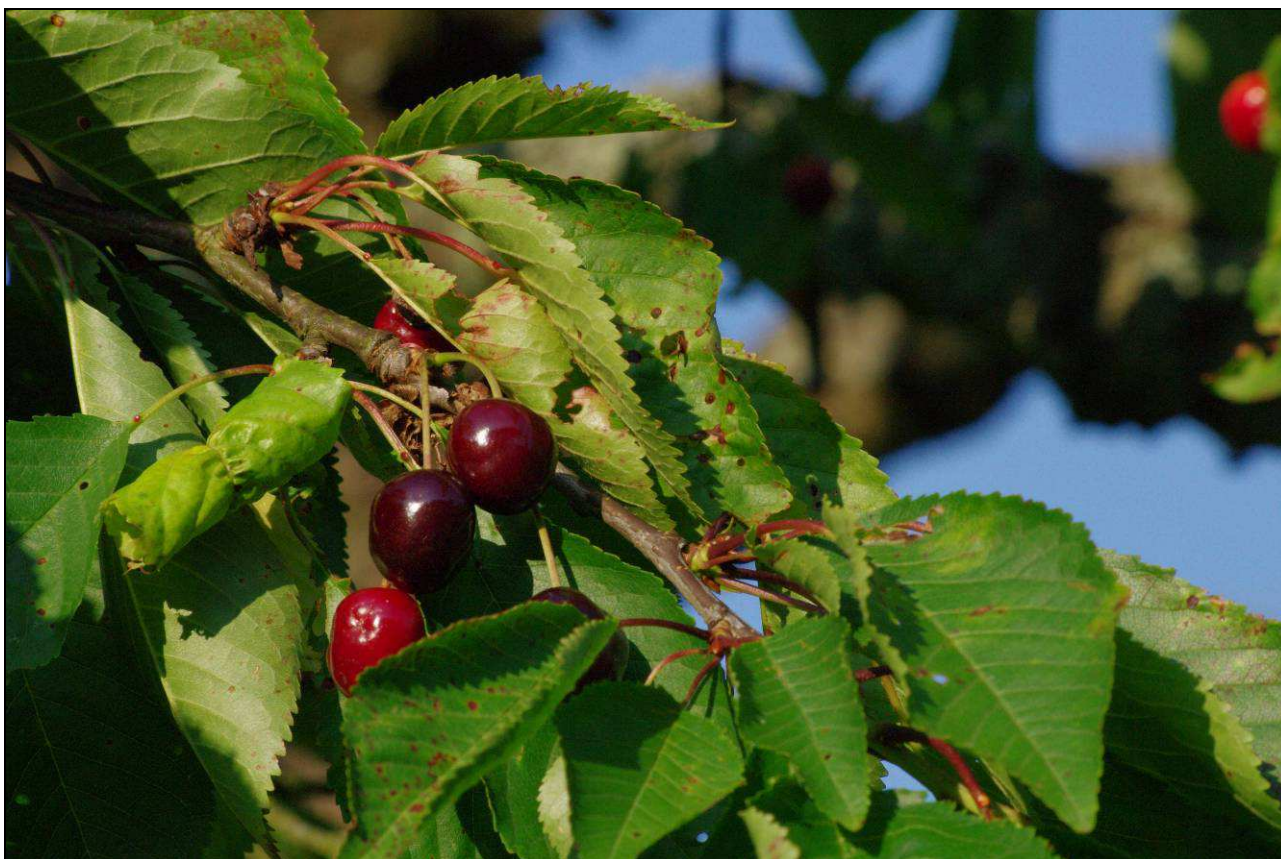
1. 25 určených vzorků ovoce
2. Označení stromů a jejich dokumentace.
3. Drobné konzervační zásahy na mapovaných stromech.

Příloha 1 fotodokumentace

Během roku 2013 pokračovalo vyhledávání starých ovocných stromů.

Vzhledem ke špatné úrodě jaderovin jsme více zaměřili na mapování třešní. Stará odrůda třešně Landele.

Velmi zajímavý seminář k záchraně třešňových odrůd v sousedním Sasku.

Staré odrůdy jsou zde velmi populární a zajímají se o ně všechny věkové kategorie.

Podzimní festival jablek proběhl na kolonádě v Mariánských Lázních za intenzivního zájmu veřejnosti.

EC Meluzína RCAB připravilo výstavu pomologických vzorků z genofundových ploch v Karlovarském kraji.